

# Hembygdsbladet

Årgång 13, nummer 1  
April 2011

Enhörna Hembygdsförenings  
informationsskrift

Enhörna Hembygdsförening inbjuder till

## ÅRSMÖTE

Söndagen den 17 april 2011, kl 15.00 i Bygdegården

### Program

- Sedvanliga årsmötesförhandlingar
- Kaffe, lotteri och försäljning av den nyutkomna Husaby-boken, *Enhörnafilmer I (DVD)*, vykort, skrifter och smycken
- Föredrag med filmvisning

### Premiären på Krönikespelet

År 1985 var det uruppförande av Krönikespelet och amatörfilmaren Sigge Lindqvist var på plats. Vi får se invigningen med Ulf Lindahl, publikbilder och scener från spelet. Filmen är på 15 minuter, i färg och med ljud



### Kungsgården Husaby-Enhörna

År 1986 startade utgrävningen av Husby backe i Överenhörna. Nu finns resultatet redovisat i boken *Kungsgården Husaby-Enhörna*. Skriften, som sammanställts av Inga Ekvall, är på 80 sidor och beskriver på ett lättsamt sätt hur projektet genomfördes och vad de arkeologiska slutsatserna blev. En diskussion om planerna för Kungsgården avslutar föredraget



## V Ä L K O M M E N

Motioner till årsmötet ska vara styrelsen tillhanda senast söndagen den 10 april

**Verksamhetsåret 2010** är avslutat och planeringen för 2011 är i full gång.

**Hembygdsbladet** är nu inne på sitt 13:e utgivningsår och drygt 50 blad har getts ut sedan starten 1999.

**Museet-Storskolan** utvecklas kontinuerligt. Till sommaren kommer en "kopia" av Enhörna brandstation att finnas i Storskolan. Det kommer också att bli en 50-tals inspirerad sommarutställning samt ett tegelbruk.

**Museet-Småskolan** kommer att få ytterligare fotografier i sin utställning. Rudolf Petersson-utställningen kommer att finnas kvar men tavlor samlas i en pärm så att det blir plats för presentation av fler enhörnakändisar.

**Museet-Husaby** är namnet på den lokal som håller på att iordningställas i den röda boden nedanför småskolan. Där byggs en permanent utställning om Kungsgården Husaby-Enhörna. Husby backe som ska göras tillgänglig för allmänheten är också en del av Husaby-museet.

**Kyrkvandringen** på våren har blivit en riktig "hembygdstradition" som lockar allt fler deltagare. I år är det söndagen den 8:a maj som gäller.

**Årsmötet söndag** 17 april kommer bl.a. att innehålla en presentation av boken "Kungsgården Husaby-Enhörna". Med den boken sätter vi punkt för det drygt 30-åriga projektet och upplöser stiftelsen som bildades för att stödja utgrävningen av Husby backe.

**Enhörnafilmer**, del I blev en succé och vi har sålt cirka 150 filmer. Arbetet med del 2 har startat och vi planerar för en premiärvisning till hösten.

**Nationaldagen** 6 juni, firar vi traditionsenligt vid museet med fanborg, sång och tal.

**Höstmarknaden** hålls i år den 28 augusti, boka tiden redan nu, mer information kommer senare.

Detta är ett urval av de aktiviteter som är planerade, vill du veta mera vad vi gör så bli medlem, besök vår hemsida och kom till årsmötet.

**Medlemsläget i föreningen** är fortsatt gott, närmare 600 hushåll stöder idag vår verksamhet.

Vi önskar er alla en trevlig fortsättning på 2011 och hälsar er välkomna till museet i sommar.

Enhörna april 2011

Styrelsen i Enhörna Hembygdsförening

## Tusen Tack Anna-Greta och Inger!!

För två år sedan skrev jag ett upprop i vårt medlemsblad efter hjälp med att sy västar till styrelsemedlemmarna att ha vid olika evenemang inom föreningen,

Endast två personer anmälde sig men det var inte vilka som helst. Det var nämligen ett par verkligt fantastiska kvinnor: systrarna Anna-Greta Ekh och Inger Ekman. Vid vår första träff tänkte jag att vi endast skulle bestämma att köpa tyg och därefter skulle vi sy västarna tillsammans. Anna-Greta och Inger kom med en helt annan idé. De ville väva tyget själva.

Förlagan till tyget skulle vara husmorsklänningen som damerna i Överenhörna kyrkliga syförening bar vid deras olika evenemang företrädesvis i Bygdegården. Sagt och gjort, vi beställde garn och därefter har Anna-Greta och Inger satt upp väven, vävt och sytt dessa 10 fantastiska västar. På kommunens medborgardag i Stadshuset, där vi marknadsförde vår förening, bar Leif, Olle och jag västarna för första gången. Vi kände oss verkligen välklädda! /Anne-Marie



Våra väverskor Anna-Greta och Inger

Leif, Anne-Marie och Olle iklädda de nya västarna

## *Kungsgården Husaby-Enhörna* av Inga Ekvall

För drygt 30 år sedan startade hembygdsföreningen, tillsammans med riksantikvarieämbetet, ett arkeologiskt projekt om utgrävning av Husby backe vid Överenhörna kyrka.

Nu avslutar vi det projektet med utgivningen av boken *Kungsgården Husaby-Enhörna*.

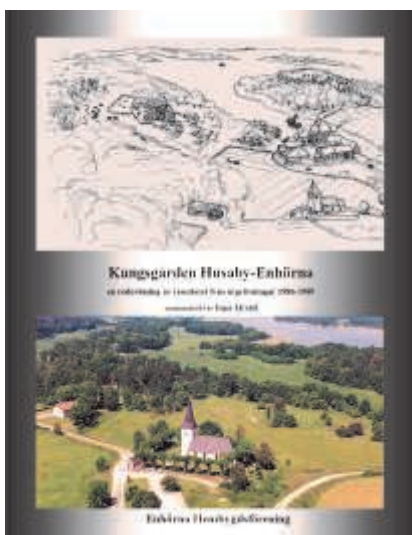
Inga Ekvall har med hjälp av drygt 80 fotografier (de flesta i färg), teckningar, ritningar och kartor skapat en lättläst och mycket intressant skrift om hur projektet genomfördes och vilka resultat som kom fram.

Boken, som är på 80 sidor, i färg, innehåller också en DVD om premiären på Krönikespelet, som

uppfördes under åren 1885 - 1989. Filmen som nyligen hittats i hembygdsföreningens gömmor har restaurerats och överförs till DVD, är i färg och har ljud. Filmare var Sigge Lindqvist.

Intäkterna från Krönikespelet gick till att finansiera utgrävningarna och till att bekosta utgivningen av boken. Det gör att priset på boken endast är 150:- och då ingår även filmen om Krönikespelets premiär.

**Boken kostar 150:- och kan beställas genom att sätta in beloppet på föreningens plusgiro 23 89 45-0 eller genom att kontakta någon i styrelsen.**



*Bokens framsida*

I boken berättas om upprinnelsen till utgrävningen, vilka som var med och hur det startade. Vi får reda på vilken funktion kungsgårdar hade och varför de försvann. Begrepp som Ledungen förklaras och vilken roll den hade i sjöförsvaret under vikingatiden. Boken innehåller också en mycket intressant analys av de benrester som hittades. Det är osteologen Sabine Sten som gjort analysen och det är imponerande vad några upphittade benbitar kan berätta. Boken avslutas med ett bildgalleri över själva utgrävningen och Krönikespelet.



*Kungens kurir Lars Ingårda kommer med bud att gården övergått i biskopens ägo. (Scen ur Krönikespelet)*

## **Besök Kungsgården, promenera bland husen, titta in i huvudbyggnaden, lyssna på musikanterna, se hur folk hade det för 1000 år sedan....**

Fantasier? Nja, när föreningen berättade för Kultur och fritidskontoret (Kof) om de planer vi har för Kungsgården och hur vi tänker göra det tillgängligt för besökande blev de mycket intresserade. Vi beskrev hur Husby-backen ska iordningsställas med stigar och informationsskyltar, hur det nya Husaby-museet kommer att inredas, hur en modell i skala 1:100 håller på att byggas m.m.. Vi nämnde också att vi skulle vilja föra över modellen till vår hemsida så att fler skulle lockas besöka vårt hembygdsmuseum.

Kof beslöt att stödja våra planer med ett bidrag på 40.000 :- för att *utveckla besöksmålet Husby backe*. Vi har nu påbörjat arbetet med att skapa en animation av kungsgården med syfte att via vår hemsida kunna besöka en virtuell modell av gården och kunna utforska husen och omgivningarna. Vår hemsida ska sedan länkas till kommunens hemsida för att nå så många intresserade som möjligt. /Leif



## Till Maj-Britts minne.

Under förra året besökte jag regelbundet Lillängens äldre-boende och träffade Maj-Britt Lindqvist vid ett flertal tillfällen. Det var alltid roligt att sitta ned hos henne och prata om gamla tider i Enhörna. Hon hade genom sin Sigvard kommit i kontakt med många, många människor i bygden. Följaktligen berättade hon mycket som jag har nytta och glädje av när jag "jobbar" med gamla foton i vår fotosamling i museet.

Deras gemensamma hem skulle så småningom säljas, varför det mesta av lösöret skulle bort. Hon ville skänka det till Hembygdsföreningens Bygg- och reparationsfond som Sigvard tagit initiativ till. Som säkert många vet, har vi haft försäljning av det mesta och därmed fått in en stor summa pengar. Vi har sparat en del föremål som vi skall ha i vårt museala kök som vi framledes skall iordningsställa i Storskolan. Vi hann tacka Maj-Britt med en lunch på Gripsholms Vårdshus i höstas. Vi kommer att minnas hennes generositet gentemot Hembygdsföreningen. Personligen kommer jag att minnas våra intressanta och roliga pratstunder.

/Anne-Marie



På väg till  
Gripsholms  
Vårdshus



Maj-Britt  
och Sigvard  
på gökotta.  
Lurberget,  
maj 1993

## Hundskatt i Ytter-Enhörna på 1870-talet

Enligt Kommunalstämmebeslut 1874 gällande *Uppskjutne frågan om upptagande af hundskatt företogs nu till afgörande, och beslutades: att hvarje, inom socken boende, som eger ett eller flera hundkreatur skall för hvardera af dem betala årligen i skatt två kronor.*

Efter utförliga detaljer kring förfarandet beslutades vidare att den inflytande hundskatten skall för nästa år 1875 användas till beklädnad och premier åt fattiga välartade skolbarn.

Närmast följande åren beslutades att berörde medel skulle användas till grundsumma för inköp af en "Kammarorgel!"

Arkivmatr/ Barbro E Sjöström

**Medlemsavgiften glöm inte den, snälla!** Vi är snart 600 medlemmar och de allra flesta har betalt årsavgiften för 2011, men alltför många har glömt inbetalningen. Vi är beroende av de pengar medlemsavgiften ger och är du osäker på om du betalt så hör av dig till undertecknad. Tack!  
/Birgitta (0708 487277 eller mail enl. nedan)



## Enhörna Hembygdsförenings styrelse:

Leif Tellestedt, ordförande	tel: 550 447 05	(leif.tellestedt@telia.com)
Olle Karlsson, vice ordf	tel: 550 440 37	(olov.karlsson@live.se)
Britt-Mari Gylefors, sekr	tel: 550 421 30	(b.gylefors@telia.com)
Birgitta Wulkan, kassör	tel: 550 491 28	(birgittawahlstedtwulkan@hotmail.com)
Anne-Marie Andersson	tel: 550 420 16	(anne-marie.majhem@telia.com)
Mona Elveskog	tel: 550 420 28	(elveskog@telia.com)
Jan Munck	tel: 550 420 14	(jan_munck@hotmail.com)
Gertrud Nilsson	tel: 550 421 25	(gertrud@skogshyddan.eu)
Bo Staflund	tel: 552 461 35	

Box 39, 15023 Enhörna, Medlemsavgiften är 100/150:-/år (enskild/familj), Plusgiro 23 89 45-0

**Hembygdsmuseet** hålls öppet söndagar juni-sep, 13.00 - 16.00. Tag kontakt med någon i styrelsen om du vill besöka museet vid annan tidpunkt. Museets tel: 550 420 87 Besök föreningens hemsida: [www.enhorna.nu](http://www.enhorna.nu)